

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้มอบหมายให้สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และสถาบันยานยนต์เป็นผู้ดำเนิน โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วน ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นหนึ่งในโครงการเร่งด่วนตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม โดยงานศึกษานี้ผู้ศึกษาจะมุ่งเน้นเฉพาะโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนระยะที่ 2 ที่ดำเนินการโดยสถาบันยานยนต์เท่านั้น ซึ่งกิจกรรมหลักของโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนระยะที่ 2 แบ่งได้เป็น 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอบรม และกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษา สถาบันยานยนต์ได้เริ่มดำเนินโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนระยะที่ 2 ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ.2545 และสิ้นสุดในเดือนกันยายน พ.ศ.2545 โดยกิจกรรมการอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับบุคลากรในอุตสาหกรรมรวมทั้งเพื่อพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศให้มีความสามารถในการผลิตชิ้นส่วนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการเพื่อการส่งออก และกำหนดให้มีผู้เข้าอบรมเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 40,000 คน แบ่งเป็นสถาบันละ 20,000 คน สำหรับกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับมาตรฐานเทคโนโลยีและการจัดการผลิต ด้วยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือโรงงานในการยกระดับมาตรฐานเทคโนโลยีและการจัดการผลิต ตลอดจนพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรเพื่อให้โรงงานก้าวสู่ระดับมาตรฐานสากล และกำหนดให้มีโรงงานเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 20 โรง แบ่งเป็นสถาบันละ 10 โรง

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนระยะที่ 2 ที่มีต่ออุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงผลิตภาพและผลกระทบที่มีต่อแรงงานและโรงงานในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเข้าร่วมโครงการ โดยจะศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนระยะที่ 2 เฉพาะโครงการที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งได้มอบหมายให้สถาบันยานยนต์เป็น

ผู้รับผิดชอบ โดยมีช่วงดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ.2544 ถึงกันยายน พ.ศ.2545 และกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เข้าร่วมโครงการใน 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอบรมและกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษา ซึ่งกลุ่มแรงงานตัวอย่างที่ได้จากกิจกรรมการอบรมมีจำนวนทั้งสิ้น 845 ตัวอย่าง โดยกิจกรรมการอบรมแบ่งช่วงเวลาในการจัดแบบสอบถามเป็น 2 ช่วงเวลาคือ ครั้งที่ 1 ภายหลังจากการอบรมซึ่งอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน พ.ศ.2545 มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 465 ตัวอย่าง และครั้งที่ 2 ภายหลังจากการอบรม 6 เดือนซึ่งอยู่ในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ.2546 มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 380 ตัวอย่าง และกลุ่มแรงงานตัวอย่างที่ได้จากกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 15 ตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์สรุปได้ ดังนี้

ในการศึกษา “ผลของโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนที่มีต่ออุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์” ผู้ศึกษาจะมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนระยะที่ 2 ที่ดำเนินการผ่านสถาบันยานยนต์เท่านั้น โดยโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนจะประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอบรม และกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษา ในการศึกษาผลของกิจกรรมการอบรมภายใต้โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วน แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ผลที่ได้รับจากกิจกรรมการอบรมและการศึกษาผลิตภาพและผลกระทบที่มีต่อแรงงานและโรงงานในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

ผลที่ได้รับจากกิจกรรมการอบรมพบว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เข้าร่วมอบรมครบ 100 % ตามที่ผู้จัดการอบรมกำหนดไว้ โดยเป็นความต้องการของตนเองและโรงงานส่งมาเข้าร่วมอบรม ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารการอบรมของโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ แต่ไม่ทราบรายละเอียดว่าโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนเป็นโครงการภายใต้แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม อีกทั้งไม่ทราบว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ใช้เงินภายใต้แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม แรงงานส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมและคุ้มค่ากับที่ต้องเสียเวลาทำงานมาเพื่อการอบรมดังกล่าว วิทยากรมีจำนวนเพียงพอและเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องที่อบรม วิทยากรมีความตั้งใจในการสอนและมีความสามารถในการสื่อสารให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจได้ดี อีกทั้งวิธีการอบรมได้แบ่งสัดส่วนออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เครื่องมือ อุปกรณ์ ตำราและเอกสารในการอบรมได้จัดเตรียมไว้อย่างเหมาะสมเช่นกัน สถาบันยานยนต์ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าอบรมเป็นอย่างดี สถานที่จัดอบรมมีความสะดวกสบาย จำนวนผู้เข้าร่วมในแต่ละหลักสูตรไม่มากเกินไป กล่าวโดยสรุป ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมภายใต้โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ดำเนินการโดยสถาบันยานยนต์ ในการสำรวจความรู้ของผู้เข้าอบรมก่อนการอบรมพบว่าส่วนใหญ่ผู้เข้าอบรมมีความรู้ในหลักสูตรก่อนการอบรมปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะได้รับความรู้หลังการอบรมเพิ่มมากขึ้นจากเดิม เมื่อผู้เข้าอบรมผ่านการอบรมแล้ว

พบว่ามีความรู้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับความคาดหวังที่ตั้งไว้ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีความครอบคลุมตรงกับความต้องการของตนเองและหน่วยงาน โดยเนื้อหาของหลักสูตรสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการทำงานให้ดีขึ้น กล่าวคือ ช่วยลดความสูญเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตและการเกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพทางการบริหารและจัดการอย่างเป็นระบบ อีกทั้งผู้เข้าอบรมยังนำความรู้ที่ได้มาสอนหรือแนะนำให้แก่พนักงานอื่นในองค์กรอีกด้วย

ในการศึกษาผลิตภาพและผลกระทบที่มีต่อแรงงานและโรงงานในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ แบ่งเป็น 3 ประเด็นคือ ผลิตภาพของแรงงาน ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีต่อแรงงาน และผลกระทบด้านความปลอดภัยและอุบัติเหตุที่มีต่อแรงงาน จากการศึกษาพบว่า แรงงานมีผลิตภาพและความสามารถในการทำงานเพิ่มขึ้น หลังจากอบรมแล้วแรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าจ้างและสวัสดิการเพิ่มขึ้น เนื่องจากประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้นน้อยกว่าที่โรงงานเห็นควรที่จะปรับเพิ่มค่าจ้างให้แก่แรงงาน สำหรับเรื่องสวัสดิการ โรงงานเห็นว่าแรงงานได้ทำประกันสังคมหรือได้รับสวัสดิการจากโรงงานแล้ว อย่างไรก็ตามแรงงานเห็นว่าหลักสูตรในการอบรมมีผลทำให้แรงงานตระหนักถึงความปลอดภัยในการดำเนินงาน อีกทั้งช่วยลดอุบัติเหตุในการทำงาน ในส่วนของการศึกษาผลกระทบที่มีต่อโรงงานในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีต่อโรงงาน ผลกระทบด้านความปลอดภัยและอุบัติเหตุ และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาพบว่า โรงงานส่วนใหญ่ไม่มีการปรับค่าจ้างและสวัสดิการ เนื่องจากประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้นน้อยกว่าที่โรงงานเห็นควรที่จะปรับเพิ่มค่าจ้างให้แก่แรงงาน สำหรับเรื่องสวัสดิการ โรงงานเห็นว่าแรงงานได้ทำประกันสังคมหรือได้รับสวัสดิการจากโรงงานแล้ว อย่างไรก็ตามโรงงานเห็นว่าหลักสูตรในการอบรมมีผลทำให้แรงงานตระหนักถึงความปลอดภัยในการดำเนินงาน อีกทั้งช่วยลดอุบัติเหตุในการทำงาน นอกจากนั้นหลักสูตรในการอบรมช่วยลดปริมาณสินค้าที่ต้องคัดออก ลดมลพิษที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต อีกทั้งช่วยลดปริมาณของเสียทิ้งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต

การศึกษาผลของกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษาภายใต้โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ผลที่ได้รับจากกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษา และความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษา การศึกษาผลที่ได้รับจากกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษาพบว่าโรงงานส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการได้รับคำปรึกษาค่อนข้างมาก โดยปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ บุคลากรไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้ระบบมาตรฐาน แรงงานไม่สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจเรื่องระบบมาตรฐานได้ภายในระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งต้องมีการจัดเตรียมบุคลากรเพื่อรองรับการทำงานตามระบบมาตรฐาน และด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลาที่บุคลากรต้องแบ่งเวลาในการทำงานส่วนหนึ่งหลังเลิกงาน หรือในเวลาทำงานมาเพื่อมาเรียนรู้ระบบ

มาตรฐาน ทำให้มีผลกระทบต่อระบบการทำงานภายในโรงงาน สำหรับความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษาพบว่าโรงงานได้รับความร่วมมือจากสถาบันภายนอกเป็นอย่างดี สถาบันให้ความช่วยเหลือแนะนำโรงงาน อีกทั้งเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงงาน/หน่วยงานกับโรงงานเพื่อดำเนินกิจกรรม โรงงานส่วนใหญ่เห็นว่าที่ปรึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความตั้งใจในการให้คำปรึกษา และวิธีให้คำปรึกษามีความเหมาะสมดี แม้ว่าโรงงานจะประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะบุคลากรของโรงงานไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้ระบบมาตรฐานเท่านั้น

กล่าวโดยสรุป จากการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมและกิจกรรมการสนับสนุนที่ปรึกษา ผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมภายใต้โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ดำเนินการโดยสถาบันภายนอก โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนเป็นโครงการหนึ่งที่สามารถดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

6.2 ข้อจำกัดของการศึกษา

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นโครงการภายใต้แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม โดยผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ดำเนินการโดยสถาบันภายนอก และการดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามจากการประมวลผล ผู้ศึกษาพบข้อจำกัดของการศึกษา ดังนี้

- 1) การศึกษาผลของโครงการที่ดำเนินการโดยสถาบันภายนอกใช้วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เป็นการวัดความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มตัวอย่างจึงถือเป็นข้อด้อยของงานศึกษานี้ เนื่องจากแบบสอบถามการวัดความคิดเห็นของแรงงานอาจมีผลทำให้คำตอบที่ได้บิดเบือนไปจากความเป็นจริงบ้างในบางข้อคำถาม เพราะความคิดเห็นของแรงงานขึ้นอยู่กับทัศนคติและความพอใจของแต่ละบุคคล
- 2) ในการศึกษาที่ผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานของโครงการในการช่วยเก็บแบบสอบถาม ซึ่งอาจมีผลกับคำตอบที่ได้จาก

การสัมภาษณ์แรงงานตัวอย่างโดยเฉพาะในบางข้อความที่ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีกับทางหน่วยงาน

- 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถให้ข้อมูลและรายละเอียดบางประการเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรที่ทำการอบรม โรงงานที่เข้าร่วมโครงการ และผู้เข้าอบรม รวมถึงการขาดความร่วมมือในการประสานงานกับโรงงานต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการในการให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากไม่ได้มีการตกลงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงงานที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่แรกว่าจะต้องให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาถึงผลกระทบของโครงการ ทำให้ไม่ได้รับข้อมูลที่ต้องการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงงานที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัยได้อย่างเต็มที่
- 4) ในการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการในช่วงระยะเวลาที่ค่อนข้างสั้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นต้องอาศัยความล่าช้าของเวลา (Time Lag) จะปรากฏผลอย่างชัดเจน
- 5) โรงงานไม่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์แรงงานที่ผ่านการอบรมจากโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วน เพราะเห็นว่าเป็นการเสียเวลาทำงาน อีกทั้งบางข้อความเป็นข้อมูลเชิงลึกทำให้โรงงานไม่เปิดเผยข้อมูลแท้จริง
- 6) แรงงานที่ผ่านการอบรมจากโครงการส่วนได้ออกจากงานเพื่อไปทำงานที่อื่น อีกทั้งมีแรงงานบางส่วนย้ายไปทำงานในแผนกอื่นทำให้ยากแก่การติดตามผล
- 7) กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นแรงงานในระดับปฏิบัติการ ซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าหรือเจ้าของโรงงานในการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม แรงงานจึงไม่ทราบถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ของโครงการซึ่งอาจมีผลกับคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์แรงงานตัวอย่างในบางข้อความ ทำให้ผลออกมาค่อนข้างแตกต่างกันในแต่ละโรงงาน
- 8) ผู้เข้าอบรมมีจำนวนมาก ในการนับจำนวนนั้นมีการนับซ้ำ โดยการนับจำนวนจะนับจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรม เช่น นาย ก. เข้าร่วมการอบรมทั้งในหลักสูตร A และ B จะนับจำนวนผู้เข้าอบรมเป็น 2 คน ดังนั้น จำนวนผู้เข้าอบรมแท้จริงจะน้อยกว่าจำนวนผู้เข้าอบรมทั้งหมด เป็นเหตุให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายซึ่งคือจำนวนผู้เข้าอบรมแท้จริงมีจำนวนน้อยลงตามไปด้วย

แม้ว่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดทางด้านเวลาในการศึกษาผลกระทบ ระยะเวลาในการศึกษา และความร่วมมือจากโรงงานที่เข้าร่วมโครงการ แต่งานศึกษานี้ได้พยายามทำการสอบถามผลกระทบของโครงการจากบุคลากรต่างๆ โดยตรง แม้เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจคำถามและไม่สามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น จะทำการสัมภาษณ์หรือโทรศัพท์อธิบายคำถามให้เข้าใจและสอบถามโดยตรงอีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าได้ข้อมูลที่ดีที่สุดสำหรับการศึกษา นอกจากนี้ ก่อนที่จะนำข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการนั้น ได้มีการพิจารณาคัดข้อมูลที่ขาดความน่าเชื่อถือหรือข้อมูลที่ผิดปกติ (Outlier) ซึ่งไม่มีเหตุผลสนับสนุนออกก่อน เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นโครงการภายใต้แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม โดยผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ดำเนินการโดยสถาบันยานยนต์ และการดำเนินโครงการสามารถดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษา

- 1) การศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์เป็นเพียงการวัดความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มตัวอย่าง คำตอบที่ได้อาจบิดเบือนไปจากความเป็นจริงบ้างในบางข้อคำถาม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรนำข้อมูลหรือดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจมาประกอบการศึกษาด้วยเพื่อสนับสนุนผลการศึกษาที่ได้จากความคิดเห็นของแรงงาน
- 2) การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการชี้แจงเพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลและรายละเอียดบางประการเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรที่ทำการอบรม โรงงานที่

เข้าร่วมโครงการ และผู้เข้าอบรม รวมถึงการประสานงานกับโรงงานต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อขอข้อมูลสำหรับใช้ในการศึกษา อีกทั้ง ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลควรเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

- 3) ควรมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของการศึกษากับเจ้าของโรงงาน เพราะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาบางข้อคำถามเป็นข้อมูลอีกเชิงลึก ทำให้โรงงานไม่เปิดเผยข้อมูลแท้จริง และบางโรงงานที่ไม่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์แรงงานที่ผ่านการอบรมจากโครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วน เพราะเห็นว่าเป็นการเสียเวลาทำงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับโครงการ

- 1) โครงการพัฒนาผู้ผลิตชิ้นส่วนเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน ดังนั้นควรจะจัดโครงการเช่นนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการพัฒนาและปรับปรุงตามความเหมาะสม เช่น ในการจัดทำหลักสูตรควรให้ผู้เข้าอบรมหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีการจัดประชุมเพื่อหารือระหว่างผู้เข้าอบรมและผู้ดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เข้าอบรม สำหรับระยะเวลาในการอบรมส่วนใหญ่ที่จัดประมาณ 1-2 วัน ควรเพิ่มเวลาอีกประมาณ 1 วันเพื่อการศึกษาปฏิบัติ ซึ่งที่ผ่านมาการอบรมจะเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ และในบางหลักสูตรที่จัดเป็น Package มีระยะเวลาหลายๆ เดือน ควรพิจารณาตัดทอนเวลาลงไป สำหรับโครงการสนับสนุนที่ปรึกษาควรเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินโครงการเพื่อให้โรงงานมีเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อเรียนรู้ระบบมาตรฐาน และตัวที่ปรึกษาจะได้มีเวลาเพียงพอเพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาของแต่ละโรงงาน ได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น
- 2) การดำเนินโครงการควรเน้นที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น มีบางหลักสูตรที่มีการจัดหลายครั้ง ผู้จัดอาจพิจารณาเพิ่มจำนวนผู้เข้าอบรมต่อหลักสูตรให้มีมากขึ้นได้ แทนการจัดฝึกอบรมหลายๆ ครั้ง เพื่อประหยัดเวลาและงบประมาณ หรือบางหลักสูตรที่จำเป็นต้องศึกษาภาคปฏิบัติก็ควรลดจำนวนผู้เข้าอบรมลง เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้อย่างเต็มที่

- 3) ในการจัดอบรมควรพิจารณาจัดอบรมนอกเวลาทำงาน อาทิ ในช่วงเย็น หรือวันหยุดราชการ เพราะส่วนใหญ่จะจัดในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเวลาทำงาน
- 4) การประเมินผลกระทบของโครงการที่เกิดขึ้นต้องอาศัยข้อมูลที่ละเอียดถี่ถ้วน จำเป็นต้องทำความเข้าใจให้เป็นที่เข้าใจระหว่างผู้ดำเนินโครงการ ผู้ร่วมโครงการ (โรงงาน) และผู้ประเมินโครงการ อันจะนำมาซึ่งการประสานงานและผลงานที่มีคุณภาพ